اخبار

مهم‌ترین هدف «نداجا» برقراری ایمنی و امنیت دریانوردی است

امیر دریادار شهرام ایرانی، فرمانده نیروی دریایی ارتش در برنامه «بدون خط خوردگی» با اشاره به تمرکز این نیرو بر حضور در آب‌های دور دست بیان کرد: امروز تا ۲۰۰۰کیلومتر از مرزهای ایران اسلامی حضور دریایی داریم، اما برنامه‌ریزی داریم تا در فواصل دورتری از منطقه فعلی مستقر شویم.

وی درباره اهداف حضور نیروی دریایی ارتش در دریاهای دوردست گفت: برقراری ایمنی و امنیت دریانوردی و اعلام این موضوع که جمهوری اسلامی ایران با توانمندی‌های خود به‌ویژه در حوزه دریا، هیچ‌گونه محدودیتی برای حضور در هیچ نقطه‌ای را ندارد، مهم‌ترین اهداف حضور ایران در فواصل بیشتر است.

فرمانده نیروی دریایی ارتش با بیان این‌که ایران می‌تواند با تدابیر خود، در نقاط مدنظر حاضر شود، گفت: ایران این کار را با اولویت برقراری امنیت و ایمنی و کمک به شناورهای حاضر در سطح دریا و همچنین نشان دادن اقتدار نظام همراه با ارسال پیام صلح و دوستی برای همه ملت‌های جهان به‌عنوان کارکردهای حضور ایران در آب‌های دور انجام می‌دهد.

وی از وجود تفکیک مسوولیت میان نیروی دریایی ارتش و سپاه گفت و عنوان کرد: این تفکیک مسوولیت از نظر محدوده حضور است. از شرق تنگه‌هرمز به داخل خلیج‌فارس محدوده عملیاتی و حضور برادران نیروی دریایی سپاه است. از شرق جزیره لارک و تنگه‌هرمز به سمت اقیانوس تا مدار ۱۰درجه حضور فعال دریایی ارتش برای شرایط اطلاعاتی و همچنین برقراری امنیت کشتیرانی است.

دریادار ایرانی افزود: نیروی دریایی ارتش به‌عنوان لبه بیرونی نیروهای مسلح محسوب می‌شود و همواره یک هماهنگی و همکاری تنگاتنگی بین هر دو نیرو هم در حوزه دریا و هم در حوزه فضای بالای دریا وجود دارد. در محدوده زیر سطح دریا نیز ارتش حضور دائمی دارد.

فرمانده نیروی دریایی ارتش خاطرنشان کرد: هرگونه فعالیت و عملیاتی بین نیروی دریایی ارتش و سپاه، با هماهنگی، همدلی و هم‌افزایی صورت می‌گیرد.

اقلام ضروری سیل‌زدگان تأمین شود

در پی جاری شدن سیل در بخش‌هایی از استان ایلام، غلامحسین اسماعیلی رئیس دفتر رئیس‌جمهور روز(شنبه) در تماس تلفنی با استاندار ایلام وضعیت منطقه آسیب‌دیده از سیل را جویا و از میزان زیان‌های وارده مطلع شد.

رئیس دفتر رئیس‌جمهور تاکید کرد: همه دستگاه‌های امدادرسان با سرعت عمل و جدیت هرچه بیشتر به کمک آسیب‌دیدگان بشتابند و اقلام ضروری سیل‌زدگان تأمین شود.

براساس اولین گزارش‌های رسمی در منطقه مورموری آبدانان استان ایلام در مدت شش ساعت بیش از ۹۵میلی‌متر باران باریده و سبب جاری شدن سیل و خسارت به زمین‌های کشاورزی و برخی واحدهای مسکونی شده است.

هم اکنون دستگاه امدادرسان بلافاصله وارد عمل شده‌اند و اقدامات اولیه برای کمک به آسیب‌دیدگان در حال انجام است.

اسماعیلی به مقامات محلی تاکید کرده است تا زمان اطمینان از تأمین مایحتاج ضروری سیل‌زدگان و برقراری امنیت ساکنان در منطقه حضور میدانی داشته باشند.

اروپا هیچ اقدام مؤثری در برابر تحریم‌های ظالمانه واشنگتن انجام نداد

حسن قشقاوی، سفیر ایران در اسپانیا در نشست بنیاد مطالعات راهبردی و بین‌المللی اسپانیا گفت: اگر امروز شاهد برگزاری مذاکرات هسته‌ای بین ایران و قدرت‌های جهانی هستیم به این دلیل است که دولت قبلی آمریکا به‌صورت یکجانبه و با نقض قوانین بین‌المللی از توافق هسته‌ای خارج شد و رئیس‌جمهور فعلی این کشور نیز به وعده خود برای بازگشت فوری به توافق عمل نکرد.

سفیر کشورمان در ادامه به وضع تحریم‌های شدید آمریکا علیه مردم ایران و آثار و پیامدهای آن بر روابط تجاری با دیگر کشورها ازجمله اسپانیا پرداخت و تاکید کرد: اتحادیه اروپا هم عملا هیچ اقدام مؤثری در برابر تحریم‌های ظالمانه واشنگتن انجام نداد.

وی تصریح کرد: باوجود همه بدعهدی‌های طرف غربی، ایران برای نشان‌دادن حسن‌نیت خود مجددا مذاکره با گروه۱+۴ در وین را با هدف لغو کامل تحریم‌ها در دستور کار قرار داده است.

یک عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی گفت سفارتخانه‌های ایران و عربستان در حال آماده شدن برای بازگشایی هستند

گفت‌وگو با سفیر پیشین ایران در ریاض درباره بازگشایی سفارتخانه‌های دو کشور

رابطه ایران و عربستان به نفع همه است

گروه سیاسی

ایران و عربستان با وجود همه اشتراکات و چالش‌هایی که با هم در عرصه بین‌المللی داشتند روابط پر فراز و نشیبی را طی کردند و این تعاملات سیاسی همچنان ادامه داشت تا این‌که در پی تعرض به سفارت عربستان در سال ۹۴، سعودی‌ها در دی ماه همان سال اعلام کردند که روابط دیپلماتیک خود را با ایران قطع کردند. از این تاریخ به بعد نوع مواجه میان دو کشور عمدتا تنش برانگیز بود و این تیرگی روابط تا چند ماه اخیر تداوم داشت اما به‌واسطه برخی تحولات در منطقه خلیج‌فارس و همچنین رویکرد جدید ایالات متحده مبنی بر خروج از خاورمیانه و گرفتاری عربستان در مساله چالش‌برانگیز یمن، سعودی‌ها به این نتیجه رسیدند که ادامه تنش با جمهوری اسلامی ایران در مسائل منطقه‌ای راه چاره نیست و در پی چند تماس دیپلماتیک و حضور برخی مقامات عراقی و عمانی به عنوان میانجی، دیروز رحیمی جهان‌آبادی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی خبر داد که مقدمات بازگشایی سفارتخانه‌های ایران و عربستان مهیا شده است. در همین زمینه محمدرضا نوری‌شاهرودی، سفیر پیشین جمهوری اسلامی در عربستان (۱۳۷۹-۱۳۷۵) در گفت‌وگو با جام جم با اشاره به وجود اشتراکات و ظرفیت‌های مختلف میان دو کشور، برقراری روابط میان ایران و عربستان را به نفع ملت‌ها و دولت‌های این دو کشور، منطقه و خاورمیانه و کل جهان اسلام دانست.

با توجه به قطع روابط میان ایران و عربستان این دو کشور برای برقراری مجدد تعاملات سیاسی باید به چه پیش‌نیازهایی توجه کنند؟

عربستان سعودی همسایه ما است و از امکانات فراوانی برای گسترش روابط برخوردار است و البته در راس همه آنها نگاه‌های عاشق میلیون‌های ایرانی به سرزمین وحی و مدینه منوره و مکه مکرمه است. بنابراین با وجود کدورت‌هایی که در زمینه سیاسی تاکنون پیش آمده اما هیچ‌گاه امکان جدایی میان دو ملت ایران و عربستان به دلیل وجود خانه خدا در هیچ مقطعی متصور نبود. بالاخره در دنیای سیاست و عرصه‌های بین‌المللی همواره امکان بروز اختلاف میان دولت‌ها وجود دارد اما با رفع این کدورت‌ها می‌توان زمینه برقراری ارتباط مجدد را فراهم کرد. واقعیت آن است در عرصه سیاست خارجی مبنا و معیار برای برطرف کردن بسیاری از چالش‌ها از مسیر دیپلماسی فعال و پویا می‌گذرد و دستگاه سیاست خارجی دو کشور باید تلاش کنند که تعاملات موجود را از حالت شکننده و منفعل خارج و به سمت روابط دوجانبه پیش ببرند. در دنیا امروز هر کدام از کشورها به‌خصوص همسایگان و کشورهای همجوار به همدیگر نیاز دارند. عربستان سعودی به‌عنوان یکی از کشورهای تاثیرگذار منطقه و همچنین دنیای عرب برای برقراری امنیت در غرب آسیا و همچنین منطقه خلیج‌فارس به وجود ایران نیازمند است و بسط روابط خوب، صحیح، عمیق، ثابت و پایدار میان ایران و عربستان علاوه بر نفعی که به دولت و ملت دو کشور می‌رساند حتما در عرصه جهانی و بین‌المللی تاثیرگذار است.

> تجربه ثابت کرده هرگاه روابط میان ایران و عربستان ارتقا پیدا می‌کند نفوذ آمریکا هم به نسبت کمتر می‌شود

تاثیر جهانی روابط ایران و عربستان چیست و آیا در گذشته مواردی هم بوده که با تعامل موثر میان دو کشور، دیگر کشورها هم تحت تاثیر قرار بگیرند؟

در مقطعی از تاریخ اوپک قرار بر این شد میزان تولید نفت در جهان به دو میلیون بشکه برسد و طبعا این مساله روی قیمت‌ها تاثیر می‌گذاشت. به هر صورت بخش زیادی از اقتصاد ایران و عربستان متکی به فروش نفت است و اگر قیمت‌ها سیر نزولی را پیدا می‌کرد مساله معیشت مردم تحت تاثیر قرار می‌گرفت. مقامات سیاسی دو کشور در این زمینه به فکر چاره افتادند و مدت طولانی پیرامون این موضوع گفت‌وگو کردند و در نهایت در همان شب اعلام توافق، نتیجه این شد که قیمت نفت از ۱۲دلار به ۳۰دلار رسید و مرحله به مرحله سیر صعودی پیدا کرد و علاوه بر افزایش درآمدهای دو کشور، برخی کشورهای گرفتار و کم برخوردار مثل ونزوئلا هم توانستند برنامه‌ریزی بهتری روی اقتصاد خود داشته باشند. به تبع آن کشورهای عرب منطقه و به‌طور کل جهان اسلام هم از درآمد چندبرابری برخوردار شدند.

این مساله یکی از نمونه‌های موفق تاثیرگذاری روابط دو کشور در منطقه و عرصه‌های بین‌المللی بود و دیدیم که به واسطه یک توافق دوجانبه نفع آن به جهان اسلام هم رسید. بنابراین اگر این دو کشور روابط حسنه‌ای با هم برقرار کنند حتما منطقه و دولت‌ها و ملت‌های اسلامی و غیراسلامی هم از آن بهره فراوان خواهند برد.

علاوه بر جنبه‌های سیاسی و امنیتی ایران و عربستان از چه ظرفیت‌های دیگری در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برای گسترش روابط برخوردارند.

ایران تولیدکننده بسیاری از لوازم مصرفی و غذایی است و این مزیت را دارد که این محصولات را با قیمت ارزان در اختیار دیگر کشورها قرار دهد. ما زمینه‌های فراوانی برای توسعه تجاری در عربستان‌سعودی داریم و اگر مدیریت خوبی صورت گیرد می‌توانیم سطح روابط تجاری و بازرگانی با عربستان را افزایش دهیم. در زمانی که دو کشور با هم رابطه سیاسی داشتند محصولات غذایی ما به عربستان صادر می‌شد و آنها مشتری‌های خوبی برای فرآورده‌های ما بودند. از سوی دیگر این نکته هم حائز اهمیت است که به واسطه سفرهای زیارتی مثل عمره و حج تمتع بسیاری از مسلمانان از نقاط مختلف دنیا به عربستان می‌آیند و طبعا تامین منابع غذایی و مصرفی آنها ضروری است. در چنین شرایطی با توجه به قیمت مناسب محصولات غذایی ایران، کشورمان می‌تواند تامین‌کننده خوبی برای این منابع باشد. همچنین عربستان نیازمند تامین آب‌آشامیدنی است و شرکت‌های آب‌معدنی ایران می‌توانند سرمایه‌گذاری خوبی در این کشور داشته باشند. از سوی دیگر ایران می‌تواند صادرکننده مهم لوازم بهداشتی به عربستان باشد. این کشور به دلیل برخورداری از منابع مالی زیاد بازار خوبی برای محصولات ایران است و قطع روابط سیاسی، ارتباط تجاری را به صفر رسانده است. ایران این ظرفیت را دارد که اقلامی مثل ماشین‌آلات، تجهیزات مکانیکی و برقی، کشتی و قایق، سازه‌های دریایی، دارو، آهن، فولاد، سوخت معدنی و روغن‌های معدنی، تجهیزات پزشکی، سنگ‌ها و مواد پلاستیکی، فرش و برخی دیگر از کالاهای سنتی کشورمان را به عربستان صادر کند. این موارد زمینه گسترده‌ای را برای روابط تجاری و بازرگانی میان ایران و عربستان فراهم می‌کند. همچنین ما می‌توانیم در حوزه پتروشیمی با عربستان همکاری کنیم. موضوع نفت هم همان‌طور که گفته شد می‌تواند یکی از مهم‌ترین محورهای تعامل میان ایران و عربستان باشد. بنابراین نباید از این ظرفیت‌ها غافل بود و امید است که در آینده با بسط روابط سیاسی و بازگشایی سفارتخانه‌ها این امکان برای سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان ایرانی فراهم شود تا بتوانند از بازارهای عربستان به بهترین نحو ممکن استفاده کنند.

بعد از قطع روابط سیاسی و حتی تا پیش از آن، عربستان امید داشت که با تکیه بر حضور آمریکا در منطقه تاثیرگذاری بیشتری در تحولات بین‌المللی داشته باشد اما رویکرد جدید آمریکا خروج از منطقه خاورمیانه است. آیا این مساله هم می‌تواند یکی از عوامل توجه عربستان به برقراری مجدد با ایران باشد؟

ما همواره شاهد نفوذ آمریکا در عربستان بودیم و این روند را حتی درحال‌حاضر هم می‌بینیم و به عبارت دیگر نفوذ آمریکایی‌ها بر این کشور با شدت و ضعف‌هایی همواره تداوم داشته است. البته تجربه ثابت کرده که هرگاه روابط میان ایران و عربستان ارتقا پیدا می‌کند نفوذ آمریکا هم به‌نسبت کمتر می‌شود. نمونه روشن آن برگزاری کنفرانس کشورهای اسلامی در تهران در سال ۷۶ است. در آن زمان آمریکایی‌ها مخالف برگزاری این کنفرانس در ایران بودند و این مساله را به مقامات عربستانی هم متذکر شدند و از آنها خواستند از حضور در این کنفرانس خودداری کنند و آنها متوسل به حربه تهدید هم شدند. حتی مشاور پادشاه عربستان به من گفت ما در آن مقطع به مدت یک هفته تلفن‌ها را قطع کرده بودیم تا آمریکایی‌ها به ما زنگ نزنند و ما هم تصمیم گرفتیم در عالی‌ترین سطح به تهران سفر و در کنفرانس اسلامی شرکت کنیم. البته همین اتفاق هم افتاد و ما شاهد برگزاری کنفرانس موفقی در تهران با شرکت بیشتر سران کشورهای اسلامی و مقامات عالی‌رتبه ۵۵ کشور مسلمان بودیم. بنابراین معتقدم ارتقای روابط میان دو کشور حتی در روند نفوذ نیروهای فرامنطقه‌ای را تا حدود زیادی تحت تاثیر قرار خواهد داد.

به نظر می‌رسد مساله یمن هم به عنوان یکی از محورهای گفت‌وگو میان ایران و عربستان باشد و سعودی‌ها امید دارند به‌واسطه میانجیگری جمهوری اسلامی، عربستان از باتلاق یمن رهایی پیدا کند. نظر شما چیست؟

بدون شک ما با سعودی‌ها بر سر مساله یمن اختلاف نظر داریم و حضور پرمساله عربستان در یمن را از خطاهای بزرگ و نابخشودنی و استراتژیکی سعودی‌ها می‌دانیم. عربستان طی این سال‌ها اگر چه امید داشت با همراه کردن برخی کشورها از پاکستان گرفته تا مصر و مغرب طی دو هفته بتواند نیروهای یمنی را به عقب براند و حتی در این مسیر تلاش کردند با به راه انداختن یک ائتلاف منطقه‌ای، نبرد موجود در یمن را جلوه‌ای از منازعه میان شیعه و سنی ببخشد اما در نهایت در اجرای این پروژه ناکام ماند و طبیعتا این انتظار را دارد که جمهوری اسلامی ایران از ظرفیت‌های خود برای میانجیگری میان عربستان و مردم یمن استفاده کند. واقعیت آن است ایران هم می‌تواند از ظرفیت‌های خود استفاده کند اما در عین حال باید دانست یمنی‌ها نیروهای مستقل و در عین مبارزی هستند و البته تنها راه‌حل عربستان برای رهایی از این بحران تن دادن به مذاکرات و گفت‌وگوهاست.

عبدالرضا فرجی‌راد، تحلیلگر مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با جام جم:

عربستان، نگران دست برتر ایران بعد از مذاکرات وین است

حدود یک هفته قبل امیرعبداللهیان وزیر خارجه کشورمان در گفت‌وگویی از آمادگی ایران برای ازسرگیری روابط با عربستان سعودی خبر داد. برای بررسی مختصات این رابطه شکننده که بعد از چندسال در حال شکل‌گیری است با عبدالرضا فرجی‌راد، تحلیلگر مسائل منطقه و بین‌الملل گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه آمده‌است.

در حال حاضر خبرهای مثبتی پیرامون احیای روابط ایران و عربستان شنیده می‌شود و وزیر خارجه کشورمان هم از آمادگی تهران برای از سرگیری این روابط خبر داده به نظر شما تیرگی چندساله در رابطه ایران و عربستان چگونه در حال رفع شدن است و چه تحولاتی در منطقه و جهان باعث ایجاد فصل نوینی در رابطه ایران و سعودی شده‌است؟

عربستان از چند سال گذشته و به‌ویژه بعد از تصرف سفارت‌شان و همچنین حوادثی که در عراق، لبنان، سوریه و به‌ویژه یمن رخ داده تمایلی نداشته که با ایران رابطه‌ای برقرار کند و طبیعتا یک خصومت خاصی هم داشته است و در وضعیت تبلیغاتی نیز ضرباتی به ایران زده است اما این‌که چرا اکنون عربستان به سمت ایران حرکت کرده به دو موضوع بازمی‌گردد.

موضوع اول که بسیار مهم است بحث مذاکرات وین است؛ سعودی‌ها نمی‌خواهند از قافله عقب بمانند چراکه احساس می‌کنند اگر مذاکرات در وین به نتیجه برسد طبیعتا دست ایران از وضعیت فعلی بالاتر خواهد بود و از این رو می‌خواهند پیش از این اتفاق، رابطه خود را تنظیم کنند بنابراین در این زمینه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که عربستان در رابطه با ارتباط با ایران خودش را با مذاکرات وین تنظیم می‌کند. کما این‌که پیش از این چند بار مذاکره با ایران انجام شده بود اما زمانی که مذاکرات وین متوقف شد مذاکرات بین ایران و عربستان نیز متوقف شد اما اکنون که مجددا گفت‌وگوهای وین به‌صورت مثبت رو به جلو است، سعودی‌ها هم دور پنجم مذاکرات خود را آغاز کرده‌اند. با این پیش‌فرض اگر مذاکرات وین به نتیجه نرسد یا درباره آن احساس منفی به وجود بیاید، عربستان هم در گفت‌وگوهای خود با ایران این موضوع را در نظر می‌گیرد و به همان شکل رفتار خواهد کرد.

نکته بعدی این است که سعودی‌ها دیدند در منطقه خلیج‌فارس، اماراتی‌ها وارد گفت‌وگو با ایران شده‌اند این در حالی است که قطری‌ها نیز قبلا وارد گفت‌وگو شده بودند و همین موضوعات سعودی‌ها را حساس کرد چراکه محاصره و خطراتی که آنها برای قطر ایجاد کردند ناظر به ارتباط قطر با ایران بود اما حالا که اماراتی‌ها با ایران وارد گفت‌وگو شده‌اند و عمان هم که رابطه خوبی دارد بنابراین می‌خواهند از این قافله عقب نمانند البته اهمیت این مساله برایشان کمتر از مذاکرات وین است. این موضوعات سبب شده که سعودی‌ها به این نتیجه برسند که لازم است رابطه خود را با ایران بهتر کنند اما شرط و شروطی دارد که به آن اشاره کردم.

در این تغییر و تحولات منطقه، رابطه ایران با مصر و ترکیه به موازات ارتباط با عربستان سعودی چگونه پیش خواهد رفت؟

دولت سیزدهم اصرار دارد با کشورهای همسایه و اسلامی رابطه صمیمی برقرار کند و در پنج ماهه اخیر نیز در این زمینه تلاش بسیاری کرده است؛ درباره ترکیه باید بگویم در این زمینه مشکلاتی به‌وجود آمده بود از جمله این‌که وقتی رابطه اقتصادی دو کشور کم می‌شود طبیعتا این موضوع روی روابط کشورها هم اثر منفی می‌گذارد. از سوی دیگر اتفاقات سوریه و قفقاز در روابط ایران و ترکیه بی‌تأثیر نبوده است اما خوشبختانه هر دو کشور توانستند این موارد منفی را کنترل کرده و به موضوعات مثبت بپردازند. ترک‌ها نیز مانند سعودی‌ها اگر احساس کنند که مذاکرات وین نتیجه مثبتی دارد حرکت خود را سرعت می‌بخشند.

مصری‌ها هم زمانی که مبارک روی کار بود تحت تاثیر آمریکا قرار داشتند و می‌ترسیدند رابطه خود را با ایران تنظیم کنند و موضوعاتی مانند اسم خیابانی در تهران (خیابان خالد اسلامبولی که انور سادات را ترور کرد) را بهانه می‌کردند اما واقعیت این است که مصر نگران گروه‌های مخالف خودش است. همیشه ارتشی‌های مصر قدرت را به دست داشتند کما این‌که خود مبارک هم ارتشی بوده است و همین‌طور السیسی، بنابراین کلیت ارتش مصر علاقه‌مند نیست که پای ایران را به مصر باز کند و نگران جان گرفتن گروه‌های مخالف هستند.